

KRAKOWSKIE PISMO KRESOWE

ROCZNIK 9 (2017)

Artykuły:

KRYSTYNA SAMSONOWSKA
„Niewiasty kresowe”. Kobiety
w piśmiennictwie Józefa
Antoniego Rollego – od historii
przez literaturę do mitu

TOMASZ PUDEŁOCKI
„Piękne słowo jest więcej warte
od pięknego ciała”. Prywatne
Gimnazjum Anny Rachalskiej
w Przemysłu w latach 1911-1920

MARJANA BAJDAK
Obraz życia i śmierci
w kobiecych narracjach Wielkiej
Wojny na podstawie materiałów
z Galicji Wschodniej

HAŁYNA BODNAR
Wojna w jednym losie. Narracje
biograficzne wdów sowieckich
wojskowych na przykładzie
listów do władz Lwowa
z lat 1944-1945

Źródła:

JADWIGA RADZYŃIA
Wspomnienia z życia rodziny
Stankiewiczów na Łotwie
Sowieckiej, podał do druku
i wstępem poprzedził
MARCIN KARAS

Kobiety na Kresach

KRAKOWSKIE
PISMO
KRESOWE

Redakcja

WIKTORIA KUDELA-ŚWIĄTEK
TOMASZ PUDŁOCKI
ADAM ŚWIĄTEK (redaktor naczelny)

Rada Naukowa

OŁENA ARKUSZA (Lwowski Uniwersytet Narodowy im. Iwana Franki)
TOMASZ GĄSOWSKI (Uniwersytet Jagielloński)
JADWIGA HOFF (Uniwersytet Rzeszowski)
ANNA JACH (Uniwersytet Jagielloński)
MARIAN MUDRYJ (Lwowski Uniwersytet Narodowy im. Iwana Franki)
WŁODZIMIERZ OSADCZY (Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II)
STANISŁAW A. SROKA (Uniwersytet Jagielloński)
BOGDAN SZLACHTA (Uniwersytet Jagielloński)
ANDRZEJ WAWRYNIUK (Narodowego Uniwersytetu Wołyńskiego im. Łesi
Ukrainki w Łucku / Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Chełmie)
ANDRZEJ A. ZIĘBA (Uniwersytet Jagielloński)

Recenzenci

OŁENA ARKUSZA (Lwowski Uniwersytet Narodowy im. Iwana Franki)
MARTA HAWRYSZKO (Instytut Ukrainoznawstwa im. I. Krypjakewycza NAN
Ukrainy we Lwowie)
JADWIGA HOFF (Uniwersytet Rzeszowski)
SZCZEPAN KOZAK (Uniwersytet Rzeszowski)
KONRAD MEUS (Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie)
JANUSZ MIERZWA (Uniwersytet Jagielloński)
TETIANA PASTUSZENKO (Instytut Historii Ukrainy NAN Ukrainy w Kijowie)
KAROL SANOJCA (Uniwersytet Wrocławski)
MARIA STINIA (Uniwersytet Jagielloński)

KRAKOWSKIE PISMO KRESOWE

Rocznik 9 (2017)

Kobiety na Kresach

Kraków

© Copyright by individual authors, Kraków 2017

Korekta: Justyna Wójcik
Tłumaczenie abstraktów: Autorzy, Wiktoria Kudela-Świątek, Iryna Orlewycz,
Mateusz Urban
Opracowanie graficzne: Emilia Dajnowicz

Na okładce: Absolwentki Gimnazjum Anny Rachalskiej w Przemyślu w 1919 r. Pośrodku właścicielka szkoły oraz grono nauczycielskie. Źródło: fot. ze zbiorów Muzeum Narodowego Ziemi Przemyskiej, MPF-16 550 (udostępnione do publikacji przez p. dyr. Wojciecha Władyczyna).

Pismo pod patronatem naukowym
Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politycznych UJ oraz Instytutu Historii UJ

Czasopismo ukazuje się drukiem oraz w formacie elektronicznym
Wersją pierwotną jest wersja elektroniczna

Publikacja dofinansowana ze środków przeznaczonych na działalność statutową
Wydziału Historycznego Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie

ISSN 2081-9463
ISSN online 2392-120X
<https://doi.org/10.12797/KPK.09.2017.09>

Kontakt z redakcją:
kresy@akademicka.pl
www.akademicka.pl/kresy

KSIĘGARNIA AKADEMICKA
ul. św. Anny 6, 31-008 Kraków
tel./faks: 012 431-27-43, 012 663-11-67
e-mail: akademicka@akademicka.pl

Księgarnia internetowa:
www.akademicka.pl

Spis treści

ARTYKUŁY

KRYSTYNA SAMSONOWSKA, „Niewiasty kresowe”. <i>Kobiety w piśmiennictwie Józefa Antoniego Rollego – od historii przez literaturę do mitu</i>	9
TOMASZ PUDŁOCKI, „Piękne słowo jest więcej warte od pięknego ciała”. <i>Prywatne Gimnazjum Anny Rachalskiej w Przemyślu w latach 1911-1920</i>	35
MARJANA BAJDAK, <i>Obraz życia i śmierci w kobiecych narracjach Wielkiej Wojny na podstawie materiałów z Galicji Wschodniej</i>	73
HAŁYNA BODNAR, <i>Wojna w jednym losie. Narracje biograficzne wdów sowieckich wojskowych na przykładzie listów do władz Lwowa z lat 1944-1945</i>	93

ŹRÓDŁA

JADWIGA RADZYŃIA, <i>Wspomnienia z życia rodziny Stankiewiczów na Łotwie Sowieckiej</i> , podał do druku i wstępem poprzedził MARCIN KARAS	115
---	-----

RECENZJE

ARKADIUSZ S. WIĘCH, <i>Jadwiga Rutkowska, Pamiętnik lwowianki 1914-1919, wstęp, oprac. i red. nauk. Wojciech Polak, Sylwia Galij-Skarbińska, Wydawnictwo Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, Toruń 2017, Wojna i Pamięć, ss. 226</i>	181
TOMASZ PUDŁOCKI, <i>Українські жінки у горнилі модернізації [Ukraińskie kobiety w modernizacyjnym tyglu], red. Оксана Кісь, Книжний Клуб „Клуб Семейного Досуга”, Харків 2017, ss. 304</i>	185

AGNIESZKA BIEDRZYCKA, <i>Magda i Mirek Osip-Pokrywka</i> , Polskie ślady na Ukrainie. Przewodnik, BOSZ, Wydanie I, Olszanica 2013, Wydanie I dodruk, Olszanica 2015, ss. 312	193
--	-----

SPRAWOZDANIA

TOMASZ PUDŁOCKI, <i>Sprawozdanie z sesji „Wokół Heleny Deutsch – wybitne przemyślanek pochodzenia żydowskiego. Pionierki psychoanalizy”</i>	207
Autorzy.....	211